

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a soudců JUDr. Jiřího Derfla a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobce: **Krajina budoucnosti, z. s.**, IČO: 19718837
sídlem Luční 266, 431 59 Vysoká Pec
zastoupený advokátkou JUDr. Markétou Soukupovou
sídlem Josefa Ressler 1808/3, 434 01 Most

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

za účasti osoby
zúčastněné na
řízení: **Severní energetická a. s.**, IČO: 28677986
sídlem Václava Řezáče 315, 434 01 Most
zastoupená advokátem JUDr. Petrem Voříškem, Ph.D., LL.M.
sídlem Přístavní 321/14, 170 00 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. MZP/2024/220/624 ze dne 11. 6. 2024

takto:

- I. Žaloba proti výrokům I a II rozhodnutí žalovaného č. j. MZP/2024/220/624 ze dne 11. 6. 2024 **se odmítá.**
- II. Žaloba proti výroku III rozhodnutí žalovaného č. j. MZP/2024/220/624 ze dne 11. 6. 2024 **se zamítá.**
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Odůvodnění:

1. Krajský úřad Ústeckého kraje rozhodnutím ze dne 15. 2. 2024, č. j. KUUK/012487/2024, podle § 7 odst. 6 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů“) sdělil oznamovateli Severní energetická a. s. závěr zjišťovacího řízení, že záměr „*Ekologická obnova lomu ČSA*“ (dále též „záměr“) nemůže mít významný vliv na životní prostředí a nebude posuzován podle zákona o posuzování vlivů.
2. Proti tomuto rozhodnutí podali odvolání J. V. K., DiS., Ing. P. S. a žalobce.
3. Žalovaný rozhodnutím ze dne 11. 6. 2024 zamítl jako nepřípustná odvolání J. V. K., DiS., (výrok I) a Ing. P. S. (výrok II). Současně žalovaný zamítl žalobcovo odvolání a rozhodnutí krajského úřadu potvrdil (výrok III).

Žaloba

4. V žalobě žalobce namítal, že se žalovaný nezabýval doplněním odvolání ze dne 8. 4. 2024, a jeho rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné. Žalobcovy námitky žalovaný „*smetl ze stolu*“ několika nepodloženými větami, které jsou v příkrém rozporu s fyzikálními, chemickými a přírodními zákony a s lidským rozumem. Žalovaný podle žalobce jen otrocky převzal některé pasáže z oznámení záměru. Žalobce dále poukázal na to, že účastníkem řízení měla být též Česká inspekce životního prostředí, žalovaný ji však pominul. Podle žalobce je nepřezkoumatelné i rozhodnutí krajského úřadu, který se nevypořádal s jednou z námitek uplatněných dne 16. 1. 2024.
5. Zařazení záměru do bodu 93 přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů je podle žalobce jen formální, neboť záměr nepočítá s intenzivním zemědělským využitím území ani s jinými úpravami. Záměr má významný vliv na životní prostředí, a navíc je v rozporu s dosavadní koncepcí rekultivace (aniž by k tomu proběhla veřejná debata), strategickými dokumenty a narušuje ústavně garantované právo na životní prostředí. Žalobce konstatoval, že obnova zdevastovaného území pomocí přírodních procesů cestou tzv. sukcese bude trvat několik stovek let. Podrobně vysvětlil, že jezero bude naplněno jedovatou vodou kontaminovanou těžkými kovy (k tomu odkázal na protokol o zkoušce jakosti vody ze dne 16. 8. 2023), oblast bude nebezpečná pro pohyb osob a nevyužitelná ve prospěch obyvatel. Podle žalobce proto nelze mluvit o neškodné ekologické obnově. Žalobce odmítl argument potřebou ochrany cenných ekosystémů a stanovišť s výskytem ohrožených či zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, neboť tyto ekosystémy a stanoviště se nacházejí na zre kultivovaném území nebo na území nedotčeném těžbou. K tomu odkázal na provedený biologický průzkum a podotkl, že závěry žalovaného nemají oporu ve spisu. Podle žalobce cenná území a biotopy nevznikají sukcesí, ale na základě cílené a intenzivní rekultivace. Žalobce podrobně popsal negativní dopady sukcese na kvalitu ovzduší (prašnost poškozující zdraví obyvatel), vodstvo a klimatické poměry (sucho). Celý záměr je podle žalobce postaven na lžích a manipulativních dezinformacích s cílem ušetřit prostředky určené na rekultivaci lomu a využít je jinde. Žalobce dále trval na tom, že nebylo provedeno řádné porovnání variant řešení záměru, a předesťel vlastní zhodnocení aktivní varianty (sukcese podle záměru) a nulové varianty (postup podle Souhrnného plánu sanace a rekultivace z roku 2016).
6. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí i rozhodnutí krajského úřadu zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Vyjádření žalovaného k žalobě

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

7. Žalovaný ve svém vyjádření konstatoval, že k doplněním odvolání ze dne 8. 4. 2024 a 3. 5. 2024 přihlížel, přestože je žalobce podal až po uplynutí lhůty pro podání odvolání. Vypořádal se se všemi žalobcovými námitkami. Česká inspekce životního prostředí se podle žalovaného do zjišťovacího řízení nezapojila. Žalobcovy fabulace a konspirační teorie žalovaný odmítl komentovat. Přisvědčil žalobci, že záměr je v rozporu s dosavadní koncepcí; to však nebylo předmětem posuzování. Dodal, že změnu koncepce iniciovala Agentura ochrany přírody a krajiny. Napadené rozhodnutí podle žalovaného vychází z aktuální odborné vodohospodářské studie, zatímco žalobce pracuje s překonanou studií z roku 2011. Žalovaný podotkl, že jakost povrchových vod se bude postupně zlepšovat, nerozšíří se plochy bez vegetace a postupně se sníží i působení zdrojů tuhých znečišťujících látek. Záměr podle žalovaného neporušuje ústavní právo na příznivé životní prostředí. Žalovaný zdůraznil, že v průběhu zjišťovacího řízení se nevyskytly okolnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by záměr mohl mít významný negativní vliv na jednotlivé složky životního prostředí a na veřejné zdraví; další posuzování tohoto záměru tak nebylo opodstatněné.
8. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

9. Osoba zúčastněná na řízení konstatovala, že žalobci nesvědčí aktivní procesní legitimace k podání žaloby a že žaloba je nepřípustná. Upozornila na nedostatky podporujících podpisových listin a zdůraznila, že tyto listiny musí splňovat veškeré náležitosti již v okamžiku podepisování. Popsala dodatečné úpravy, které byly v listinách provedeny, a podotkla, že je nelze akceptovat. Podle osoby zúčastněné na řízení nemohly podporující podpisové listiny opravňovat žalobce k podání odvolání, a proto by měla být odmítnuta i žaloba.
10. Napadené rozhodnutí je podle osoby zúčastněné na řízení přezkoumatelné, žalobcovy námitky byly vypořádány dostatečně. Poznamenala, že řada žalobcových námitek se vymyká charakteru zjišťovacího řízení, jehož úlohou je posoudit možné vlivy na životní prostředí. Předmětem řízení nebylo hodnocení vlivů předchozího záměru ani posouzení, která z variant by byla lepším řešením. Česká inspekce životního prostředí nemohla být podle osoby zúčastněné na řízení účastníkem daného správního řízení, neboť to bylo zahájeno až 15. 2. 2024, kdy již neměla postavení dotčeného orgánu. Osoba zúčastněná na řízení popsala, co předcházelo zpracování záměru a co je jeho obsahem. Uvedla, že záměr byl správně zařazen pod bod 93 přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů, nicméně toto zařazení není pro věc podstatné, neboť evidentně nejde o záměr, který by bez dalšího podléhal povinnému posouzení vlivů. Správní orgány měly podle osoby zúčastněné na řízení dostatek podkladů pro rozhodnutí, které kriticky vyhodnotily. Žalobcovu argumentaci, že jezero ČSA bude naplněno jedovatou vodou kontaminovanou těžkými kovy, osoba zúčastněná na řízení popřela jako nepodloženou a odporující odborným studiím, které měly správní orgány k dispozici. Odmítla žalobcem předložený protokol o zkoušce jakosti vody ze dne 16. 8. 2023 a označila jej za zmanipulovaný (dodatečně pozměněný). Podle osoby zúčastněné na řízení nebude mít záměr tvrzený negativní vliv na kvalitu vody a ovzduší a z hlediska biologické rozmanitosti a ekosystému povede k minimalizaci zásahů do přirozeného vývoje.
11. Osoba zúčastněná na řízení uzavřela, že žalobce záměr dezinterpretuje. Navrhla, aby soud žalobu odmítl nebo zamítl jako nedůvodnou.

Další podání žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

12. V podání ze dne 8. 11. 2024 žalobce trval na tom, že byl od počátku legitimován k podání odvolání podle § 7 odst. 6 zákona o posuzování vlivů jako dotčená veřejnost. Konstatoval, že podporující podpisové listiny obsahují náležitosti podle § 9e odst. 1 uvedeného zákona, a poukázal na vyjádření ředitele legislativního odboru žalovaného (JUDr. L. D., Ph.D.), který potvrdil použitelnost podpisových archů podepsaných před vydáním rozhodnutí krajského úřadu. Žalobce předložil podporující podpisové listiny obsahující 807 podpisů, což dokládá masivní podporu veřejnosti. Podle žalobce tak existuje veřejný zájem na věcném posouzení všech žalobních námitek.
13. Žalobce dále v replice ze dne 8. 11. 2024 odmítl, že by byl dán důvod pro odmítnutí žaloby a zdůraznil, že správní orgány s ním zacházely jako s řádným účastníkem řízení. Žalobce dále zopakoval a rozvinul svou žalobní argumentaci.

Ústní jednání

14. Při soudním jednání konaném dne 11. 11. 2024 soud upozornil účastníky na to, že se zaměří především na věcnou legitimaci žalobce z pohledu, zda byl žalobce oprávněn podat v dané věci odvolání a zda měl být účastníkem správního řízení.
15. Zástupkyně žalobce uvedla, že žalobce je aktivně legitimován k podání žaloby, byl účastníkem správního řízení oprávněně a takto s ním bylo jednáno. K tomu poukázala na předložené originály podporujících podpisových listin (více než 800 podpisů ke dni podání odvolání) a připomněla zákonem stanovené náležitosti takových listin. Zástupkyně žalobce konstatovala, že záměr byl zveřejněn v předvánočním čase (20. 12. 2023), členové spolku však i přesto začali shromažďovat podpisové archy k prokázání masivní podpory ze strany veřejnosti. Podotkla, že krajský úřad své rozhodnutí vydal již dne 15. 2. 2024, ačkoli žalobce v lednu 2024 podal své námitky proti záměru. Zástupkyně žalobce nesouhlasila s názorem osoby zúčastněné na řízení, že žalovaný neměl přihlížet k doplněním odvolání, v nichž žalobce jen upřesňoval to, co uvedl v odvolání. Upozornila na kladnou odpověď vedoucího odboru legislativy žalovaného na žalobcovu otázku, zda může použít podporující podpisové listiny podepsané před vydáním rozhodnutí krajského úřadu. Na základě výzev krajského úřadu a žalovaného představitelé žalobce dne 13. 5. 2024 osobně žalovanému předložili podporující podpisové listiny, které žalovaný shledal dostatečnými. K tomu zmínila § 28 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 12/2008. Zástupkyně žalobce uvedla, že na podporujících podpisových listinách jsou tři řádky, které vypadají, jako by byly vymazány. Vysvětlila, že tyto řádky byly vyplněny perem Pilot, jehož inkoust při vystavení tepla zmizí; to se v důsledku opakovaného kopírování stalo. Zástupkyně žalobce zdůraznila, že v okamžiku podání odvolání měl žalobce masivní podporu veřejnosti a žalovanému předkládal všechny podpisové archy, které má k dispozici soud. Dále připomněla, že se jedná o rozsáhlé zdevastované území, v jehož okolí bydlí 200 tisíc obyvatel, a odkázala na písemná podání.
16. Pověřený pracovník žalovaného při tomtéž jednání konstatoval, že postup žalovaného týkající se prověřování podporujících podpisových listin je popsán na stranách 3 a 4 napadeného rozhodnutí, a na tento text odkázal. Podotkl, že v rámci zjišťovacího řízení nemusí spolek předkládat podporující podpisové listiny, ty se přikládají až k odvolání. S ohledem na výzvu krajského úřadu k odstranění vad odvolání měl pověřený pracovník žalovaného za to, že v době podání odvolání nebyly podporující podpisové listiny v pořádku.
17. Zástupce osoby zúčastněné na řízení uvedl, že v době podání odvolání podporující podpisové listiny neobsahovaly náležitosti podle § 9e odst. 1 písm. b) zákona o posuzování vlivů, a žalobce proto nebyl oprávněn odvolání podat a není aktivně legitimován k podání žaloby.
18. Soud při jednání v souladu s § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) na návrh žalobce provedl dokazování podporujícími podpisovými listinami (díl I – podpisy č. 1 až 298, díl II – podpisy č. 299 až 470, díl III – podpisy č. 471 až 807), elektronickou komunikací mezi JUDr. L. D., Ph.D., a Mgr. J. P. (e-maily ze dne 22. 3. 2024) a protokolem o zkoušce jakosti vody ze dne 16. 8. 2023 – zakázka č. PR2388804, přiloženým k žalobě. Zároveň soud z vlastní iniciativy provedl dokazování protokolem o zkoušce jakosti vody ze dne 16. 8. 2023 – zakázka č. PR2388804, předloženým osobou zúčastněnou na řízení.
19. Zástupkyně žalobce dále uvedla, že při jednání konaném dne 13. 5. 2024 předsedkyně spolku žalovanému předložila všechny podpisové archy včetně listin zahrnujících podpisy pod čísly Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

471 až 807, ty si však žalovaný nekopíroval. Dodala, že všechny tyto podpisy měl žalobce k dispozici před uplynutím lhůty pro podání odvolání. Zároveň upozornila na rozdíl v tom, jak je uvedeno označení napadeného rozhodnutí v podpisových arších s podpisy do čísla 298 a od čísla 471. K protokolu o zkoušce zástupkyně žalobce poznamenala, že žalobce je schopen vysvětlit a prokázat, že nejde o falzum. Konstatovala, že uprostřed lomu ČSA je v současné době jezero o velikosti 8 hektarů, které je plné život ohrožujících látek (jedů) a z něhož byly odebrány vzorky. Trvala na tom, že kvalita vody se sama od sebe zlepšovat nebude a území musí být řádně rekultivováno, jinak bude ohrožovat životní prostředí.

20. Podle zástupce osoby zúčastněné na řízení z provedeného dokazování vyplynulo, že ve správním řízení byly předloženy pouze podporující podpisové listiny s podpisy č. 1 až 298 (díl I) a 299 až 470 (díl II). Zdůraznil, že díl II vůbec neobsahuje náležitosti podle § 9e odst. 1 písm. b) zákona o posuzování vlivů a do dílu I bylo označení rozhodnutí krajského úřadu doplněno dodatečně.
21. Soud v souladu s § 52 odst. 1 s. ř. s. neprovedl žalobcem navržené dokazování výsledkem Mgr. Dagmar Šolarové (předsdkyně žalobce) a osob podepsaných v podporujících podpisových listinách, čestným prohlášením J. S., listinou s často kladenými otázkami ohledně pera Pilot FriXion, originálním balením tohoto pera, odvoláním ze dne 29. 2. 2024, doplněním odvolání ze dne 8. 4. 2024, doručenkou ze dne 28. 6. 2024, Souhrnným plánem rekultivace a sanace z roku 2016, přípisem České inspekce životního prostředí ze dne 21. 2. 2024, ohledáním na místě, znaleckými posudky, zda záměr bude mít významný negativní vliv na životní prostředí z hlediska vod, ovzduší a klimatických poměrů, publikací Obnova jezerní krajiny pod Krušnými horami (ISBN 978-80-87154-35-9), oznámením Obvodního báňského úřadu pro území Ústeckého kraje ze dne 19. 9. 2024 a protokolem o jednání ze dne 22. 10. 2024, Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách České republiky (1. aktualizace pro období 2021 až 2030) z roku 2023 a dokumenty nazvanými Posouzení stávajících koncepcí hydrických rekultivací z roku 2019, Vyhodnocení disponibility zdrojů pro první napouštění jezer po ukončení těžební činnosti – podkladová analýza z ledna 2021, průvodní zpráva a závěry z května 2021, články z webu Seznam zprávy předloženými při soudním jednání, informací z webu Wikipedie ohledně oligotrofních vod, článkem nazvaným Vodohospodářské aspekty při zatápění zbytkových jam po ukončení těžby hnědého uhlí v Ústeckém kraji a leteckými snímky zachycujícími lom ČSA (zdroj Google Earth). Toto dokazování soud neprovedl pro jeho nadbytečnost. Pro posouzení otázky věcné legitimace žalobce totiž soudu postačovalo jím provedené dokazování a obsah správního spisu.
22. Ze stejného důvodu soud pro nadbytečnost neprovedl ani dokazování navržené osobou zúčastněnou na řízení, a to oznámením záměru vypracovaným Ing. Ivou Vrátnou EKOLINE v prosinci 2023 včetně příloh, plánem péče, podkladovým dokumentem pro jednání vlády České republiky (návrh usnesení vlády, předkládací zpráva, dopis ministra životního prostředí ze dne 26. 1. 2023, č. j. MZP/2023/610/387, Návrh komplexního a efektivního využívání území lomu ČSA po ukončení těžby), studií napouštění jezera ČSA, studiemi VÚHÚ a R-PRINCIP, fakturou č. 2022013988 ze dne 2. 8. 2023, souborem nazvaným Dodatečné úpravy protokolu o zkoušce a záměrem na vyhlášení zvláště chráněného území – Národní přírodní památka Lom Československé armády z února 2024.

Posouzení věci soudem

23. Nejprve se soud zabýval otázkou, zda je žaloba přípustná a zda byla podána osobou k tomu oprávněnou. Jednotlivé výroky napadeného rozhodnutí přitom posuzoval samostatně.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

24. Soud shledal, že výroky I a II napadeného rozhodnutí, jimiž byla jako nepřípustná zamítnuta odvolání osob odlišných od žalobce, na první pohled nijak nezasahují do žalobcových práv. Podat žalobu proti těmto výrokům mohly výhradně osoby, jejichž odvolání jimi byla zamítnuta, nikoli žalobce. Soud tak dospěl k závěru, že žalobce je osobou zjevně neoprávněnou k podání žaloby proti výrokům I a II napadeného rozhodnutí. Žalobu proto soud v tomto rozsahu podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. odmítl jako podání osoby k tomu zjevně neoprávněné.
25. K podání žaloby proti výroku III napadeného rozhodnutí je žalobce oprávněn, neboť jím bylo zamítnuto jeho odvolání. Žalovaný považoval žalobce za účastníka řízení, které vyústilo ve vydání napadeného rozhodnutí, a žalobce tvrdí, že byl tímto rozhodnutím dotčen ve svých právech. Jeho aktivní procesní legitimace (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) je tudíž dána. Soud proto nesdílí názor osoby zúčastněné na řízení, že žalobu je třeba odmítnout jako celek.
26. Soud však dospěl k závěru, že žalobci v daném případě nesvědčí věcná legitimace, a žaloba proto není důvodná.
27. Podle § 7 odst. 6 zákona o posuzování vlivů platí, že *dojde-li příslušný úřad k závěru, že záměr podle odstavce 2 nepodléhá posouzení vlivů záměru na životní prostředí podle tohoto zákona, vydá o tom rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení. V rozhodnutí se uvedou základní údaje o záměru v rozsahu bodů B.I.1. až B.I.4. a B.I.6. přílohy č. 3 k tomuto zákonu a úvahy, kterými se příslušný úřad řídil při hodnocení kritérií uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu a informací obsažených v bodě D.4 přílohy č. 3 k tomuto zákonu. V odůvodnění rozhodnutí se rovněž, je-li to s ohledem na povahu záměru možné, uvedou doporučení pro zpracování podkladů k žádosti o jednotné environmentální stanovisko. Rozhodnutí se zveřejňuje způsobem podle § 16 a doručuje veřejnou vyhláškou. **Právo podat odvolání proti rozhodnutí má oznamovatel a dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2 a dotčené územní samosprávné celky. Splnění podmínek podle § 3 písm. i) bodu 2 doloží dotčená veřejnost v odvolání** (důraz doplněn soudem).*
28. Z § 3 písm. i) bod 2 zákona o posuzování vlivů plyne, že *pro účely tohoto zákona se rozumí dotčenou veřejností právnická osoba soukromého práva, jejímž předmětem činnosti je podle zakladatelského právního jednání ochrana životního prostředí nebo veřejného zdraví, a jejíž hlavní činností není podnikání nebo jiná výdělečná činnost, která vznikla alespoň 3 roky před dnem zveřejnění informací o navazujícím řízení podle § 9b odst. 1, případně před dnem vydání rozhodnutí podle § 7 odst. 6, nebo kterou podporuje svými podpisy nejméně 200 osob.*
29. Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že žalobce nesplňuje časovou podmínku, neboť vznikl až v roce 2023 (srov. výpis ze spolkového rejstříku), tedy méně než tři roky před vydáním rozhodnutí podle § 7 odst. 6 zákona o posuzování vlivů (vydáno dne 15. 2. 2024). Bylo proto povinností žalobce v odvolání doložit, že jej svými podpisy podporuje nejméně 200 osob.
30. Náležitosti podporující podpisové listiny upravuje § 9e odst. 1 písm. b) zákona o posuzování vlivů, podle kterého *v záhlaví podporující podpisové listiny a na každém jejím očíslovaném podpisovém archu se uvede alespoň název záměru, identifikační údaje právnické osoby podle § 3 písm. i) bodu 2, na jejíž podporu je podporující podpisová listina určena, a dále*
- a) *skutečnost, že listina je určena na podporu podání písemného oznámení, kterým se dotčená veřejnost přihlašuje k účasti v navazujícím řízení podle § 9c odst. 3 písm. b), a číslo jednací a datum vydání oznámení o zahájení tohoto navazujícího řízení, nebo*
- b) *skutečnost, že listina je určena na podporu odvolání proti rozhodnutí podle § 7 odst. 6 nebo § 9c odst. 4, a číslo jednací a datum vydání tohoto rozhodnutí* (důraz doplněn soudem).

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

31. Na tomto místě soud zdůrazňuje, že podporující podpisové listiny zákon koncipuje jako dokumenty, které mají být reakcí na konkrétní akty veřejné správy. Každá podporující podpisová listina tak musí obsahovat označení příslušného řízení, do kterého hodlá dotčená veřejnost vstoupit. To platí jak pro navazující řízení [srov. písm. a)], tak pro řízení o odvolání proti rozhodnutí podle § 7 odst. 6 zákona o posuzování vlivů [srov. písm. b)]. Náležitostí každé podporující podpisové listiny je totiž číslo jednací a datum vydání konkrétního správního aktu – v případě podpory účasti v navazujících řízeních jde o oznámení o zahájení takového řízení, v případě podpory podání odvolání jde o odvoláním napadené rozhodnutí. Zákon o posuzování vlivů tedy zjevně počítá s tím, že dotčená veřejnost (spolek) začne sbírat potřebné podpisy až po vydání příslušného správního aktu, který musí být v podporující podpisové listině konkrétně označen.
32. Soud dále předesílá, že žádná z podporujících podpisových listin předložených žalobcem ve správním či v soudním řízení neobsahuje údaj, že jde o listinu určenou na podporu odvolání proti rozhodnutí podle § 7 odst. 6. Striktně vzato tedy uvedené listiny nemají všechny náležitosti vyžadované v § 9e odst. 1 písm. b) zákona o posuzování vlivů.
33. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce ve správním řízení předložil dvě verze podporujících podpisových listin obsahujících podpisy č. 1 až 298. První verze byla předložena elektronicky a obsahuje doložku o autorizované konverzi provedené dne 15. 1. 2024. Druhá verze byla předložena v podobě opisu, který dne 2. 5. 2024 pořídil notář v Chomutově JUDr. PhDr. Josef Marcel.
34. První verze podporujících podpisových listin s podpisy č. 1 až 298 obsahovala v záhlaví tento text: „*My, níže podepsaní, podporujeme účast občanského spolku Krajina budoucnosti, z. s., IČ 197 18 837, se sídlem Luční 266, 431 59 Vysoká Pec, Česká republika, v navazujících řízeních k záměru ULK1253 Ekologická obnova lomu ČSA posuzovaného dle zákona č. 100/2001 Sb. Podpisem stvrzujeme, že si přejeme, aby se spolek Krajina budoucnosti, z. s., jako dotčená veřejnost přihlásil k účasti v navazujících řízeních a aby případně podal proti rozhodnutím v navazujících řízeních odvolání podle § 9c zákona č. 100/2001 Sb.*“
35. Soud zdůrazňuje, že tato verze podporujících podpisových listin s podpisy č. 1 až 298 neobsahuje údaj, že listina je určena na podporu odvolání proti rozhodnutí podle § 7 odst. 6 zákona o posuzování vlivů, ani číslo jednací a datum vydání tohoto rozhodnutí. Zároveň soud podotýká, že řízení, které vyústilo ve vydání napadeného rozhodnutí, není navazujícím řízením ve smyslu § 3 písm. g) zákona o posuzování vlivů. První verze podporujících podpisových listin s podpisy č. 1 až 298 tak žalobci nezakládá právo podat odvolání proti rozhodnutí krajského úřadu ze dne 15. 2. 2024.
36. Ze správního spisu je zjevné (a žalobce to ani nepopírá), že si předem (ještě před vydáním rozhodnutí podle § 7 odst. 6 zákona o posuzování vlivů) opatřil obecnou podpisovou listinu, která mu – podle jeho názoru – měla sloužit k prokázání podpory veřejnosti. Žalobcem zvolený postup však vůbec neodpovídá obsahu ani smyslu dané právní úpravy. Takováto obecná podpisová listina (bez řádného označení konkrétního řízení číslem jednacím a datem vydání příslušného správního aktu) není podle názoru soudu použitelná k prokázání splnění podmínek § 3 písm. i) bodu 2 zákona o posuzování vlivů, a to v žádném z řízení podle tohoto zákona. Jak již soud uvedl, číslo jednací a datum vydání správního aktu jsou vždy nezbytnou náležitostí podporující podpisové listiny ve smyslu § 9e odst. 1 zákona o posuzování vlivů. Bez nich se o zákonem předvídanou podporující podpisovou listinu vůbec nejedná.
37. Soud dále připomíná, že žalobce pro podání vyjádření ze dne 15. 1. 2024 žádnou podporující podpisovou listinu nepotřeboval. Tehdy se ostatně ani žádné správní řízení nevedlo. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Rozhodnutí krajského úřadu ze dne 15. 2. 2024 bylo prvním úkonem v řízení (srov. § 7 odst. 6 větu první zákona o posuzování vlivů). Chtěl-li být žalobce připraven, aby získal potřebné podpisy včas, mohl si před vydáním rozhodnutí krajského úřadu připravit síť osob, které by dokázaly v krátkém čase podpisy zajistit. Opatřit si podpisy předem na listiny nesplňující náležitosti § 9e odst. 1 písm. b) zákona o posuzování vlivů pokládá soud za chybný (a zbytečný) postup. Zmíněný zákon obsahuje určitá formalizovaná pravidla, jak se mají spolky chovat. Pokud má spolek doložit listinu s konkrétními náležitostmi, zákonodárce logicky předpokládal, že ta listina bude opatřována podpisy až poté, kdy bude příslušné rozhodnutí krajského úřadu vydáno.

38. První verzi podporujících podpisových listin s podpisy č. 1 až 298 žalobce přiložil též k odvolání. Krajský úřad zcela správně vyhodnotil tyto listiny jako nedostatečné k prokázání žalobcova oprávnění podat odvolání, a proto žalobce dne 20. 3. 2024 vyzval, aby tento nedostatek napravil [aby doložil podporující podpisové listiny splňující náležitosti § 9e odst. 1 písm. b) zákona o posuzování vlivů].
39. Žalobce následně na výzvu krajského úřadu doložil druhou verzi podporujících podpisových listin s podpisy č. 1 až 298, která navíc obsahovala text: „*proti rozhodnutí KU Ústí nad Labem, č. j. KUUK/012487/2024, ze dne 15.02.2024*“. Tento text má jinou velikost i styl písma a jiný sklon než výše citovaný text první verze podporujících podpisových listin.
40. Soud porovnal obě verze podporujících podpisových listin s podpisy č. 1 až 298 založené ve správním spisu a shledal, že jediný rozdíl mezi nimi představuje právě text uvedený v předchozím odstavci. Jinak se obě verze shodují (pořadí podepsaných osob, písmo i podpisy). Soud tak dospěl k závěru, že text uvedený v předchozím odstavci byl do podporujících podpisových listin doplněn (dotištěn) až poté, kdy je podporující osoby podepsaly.
41. Tento závěr podpořilo i dokazování provedené při ústním jednání dne 11. 11. 2024, ze kterého vyplynulo, že podporující podpisové listiny s podpisy č. 1 až 298 byly zjevně dodatečně pozměněny a někdo do nich poté, kdy již byly podepsány, dotiskl označení rozhodnutí krajského úřadu. Podpisy uvedené na těchto listinách nelze vztahovat k textu, který v nich v době podpisu evidentně nebyl. Podpisy pod č. 1 až 298 tak podle názoru soudu rozhodně neprokazují oprávnění žalobce k podání odvolání proti rozhodnutí krajského úřadu.
42. Žalobce v této souvislosti poukázal na vyjádření JUDr. L. D., Ph.D., ze dne 22. 3. 2024, že by podporující podpisové listiny z prosince 2023 měly být uznány, pokud obsahují všechny náležitosti podle § 9e odst. 1 písm. b) zákona o posuzování vlivů. Toto vyjádření však soud považuje za nelogické (vnitřně rozporné). Rozhodnutí krajského úřadu bylo vydáno až dne 15. 2. 2024. Podporující podpisové listiny podepsané před jeho vydáním tak pochopitelně nemohly obsahovat všechny náležitosti podle § 9e odst. 1 písm. b) zákona o posuzování vlivů, neboť mezi tyto náležitosti patří i číslo jednací a datum vydání tohoto rozhodnutí. Žádný z těchto údajů nemohl žalobce ani nikdo z podepsaných před vydáním rozhodnutí krajského úřadu znát. Soud proto konstatuje, že zmíněné vyjádření JUDr. L. D., Ph.D., nemohlo u žalobce vyvolat očekávání, že podporující podpisové listiny s podpisy č. 1 až 298 v té podobě, jak byly podepsány, prokazují jeho oprávnění k podání odvolání proti rozhodnutí krajského úřadu. To ostatně vedlo k manipulaci s těmito listinami, které byly dodatečně pozměněny tak, že do nich bylo dotištěno označení rozhodnutí krajského úřadu. Tuto manipulaci potvrdil i žalovaný, který na straně 4 napadeného rozhodnutí výslovně uvedl, že na základě výzvy krajského úřadu své podání doplnil tak, že text původní

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

podpisové listiny rozšířil o text citovaný výše v odstavci [38] tohoto rozsudku. V daném kontextu považuje soud za absurdní, že žalovaný poté dospěl k závěru, že nebyla prokázána dodatečná manipulace nebo úprava podporujících podpisových listin.

43. Pokud jde o podporující podpisové listiny s podpisy č. 299 až 470 (díl II), soud zjistil, že jejich záhlaví odpovídá první verzi podporujících podpisových listin s podpisy č. 1 až 298 (díl I), tedy neobsahuje označení rozhodnutí krajského úřadu.
44. Podporující podpisové listiny s podpisy č. 471 až 807 (díl III) mají v záhlaví stejný text jako druhá verze podporujících podpisových listin s podpisy č. 1 až 298 (díl I). V případě dílu III však text: „*proti rozhodnutí KU Ústí nad Labem, č. j. KUUK/012487/2024, ze dne 15.02.2024*“ má stejnou velikost a styl písma a navazuje na zbytek záhlaví. Na tento rozdíl upozornila při soudním jednání i zástupkyně žalobce. Soud proto shledal, že podporující podpisové listiny s podpisy č. 471 až 807 (díl III) nebyly dodatečně pozměněny tak, jak soud popsal v případě dílu I. Podstatné je však to, že tyto listiny žalobce nepřiložil k odvolání, jak vyžaduje § 7 odst. 6 zákona o posuzování vlivů.
45. Soud zdůrazňuje, že podporující podpisové listiny s podpisy č. 471 až 807 (díl III) nejsou založeny ve správním spisu. Žalobce je totiž nepřiložil k žádnému ze svých podání uskutečněných v průběhu správního řízení. Soudu přitom není zřejmé, proč tak neučinil, pokud skutečně měl v době podání odvolání již shromážděno všech 807 podpisů, jak tvrdí. Na okraj soud poznamenává, že z podporujících podpisových listin nelze zjistit, kdy je jednotliví podporovatelé podepsali.
46. Pro dokreslení žalobcova přístupu k listinám podstatným pro dané řízení poukazuje soud rovněž na výsledky dokazování protokolem o zkoušce ze dne 16. 8. 2023 ve verzi předložené žalobcem a ve verzi předložené osobou zúčastněnou na řízení.
47. Na titulní straně protokolu předloženého žalobcem je v položce projekt uveden text *Mgr. J. P., X*, v položce číslo objednávky text *8/2023* a v položce místo odběru text *Dno lomu ČSA*. Tyto údaje se však – na rozdíl od ostatních – nenacházejí na příslušných řádcích – první je zjevně výš, zatímco druhý a třetí údaj jsou zjevně níž oproti názvu příslušné položky. Právě a jen v těchto položkách se přitom titulní strana žalobcem předloženého protokolu liší od titulní strany protokolu předloženého osobou zúčastněnou na řízení. V něm se uvádí v položce projekt *REKULTIVACE a. s., IČ 25416456*, v položce číslo objednávky *2022013988* a v položce místo odběru *Záluží u Litvínova č. p. 181, Litvínov 436 01*. Na stranách 2 a 3 v kolonce název vzorku je v protokolu předloženém žalobcem uveden text *LOM ČSA*, zatímco v protokolu předloženém osobou zúčastněnou na řízení text *REKULTIVACE*, jinak se tyto strany obou verzí protokolu neliší. Strany 4 a 5 obou verzí protokolu se rovněž neliší, v obou verzích je dokonce na straně 4 v kolonkách název vzorku – datum odběru/čas odběru shodně uveden text *REKULTIVACE [8. 8. 2023]*.
48. Soud má za to, že protokol předložený osobou zúčastněnou na řízení je originálním dokumentem, jehož dodatečnými úpravami vznikl protokol předložený žalobcem. Osoba, která tyto úpravy prováděla, zjevně opomenula nahradit původní text *REKULTIVACE* na straně 4 protokolu textem *LOM ČSA*, jak to učinila na stranách 2 a 3 protokolu. Podle názoru soudu navíc postrádá logiku, aby voda z lomu (podle žalobce jedovatá) byla testována, zda splňuje parametry pitné vody.
49. Žalobce tedy předložil žalovanému i zdejšímu soudu nejen dodatečně pozměněné podporující podpisové listiny s podpisy č. 1 až 298, ale též dodatečně pozměněný protokol o zkoušce ze dne 16. 8. 2023.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

50. Soud shrnuje, že žalobce byl podle § 7 odst. 6 zákona o posuzování vlivů povinen v odvolání doložit, že splňuje podmínky podle § 3 písm. i) bodu 2 téhož zákona. To však žalobce neučinil, neboť k odvolání připojil podporující podpisové listiny, které neměly náležitosti uvedené v § 9e odst. 1 písm. b) zákona o posuzování vlivů. Tento nedostatek pak žalobce navzdory výzvam krajského úřadu a žalovaného neodstranil, neboť do správního spisu založil pouze dodatečně pozměněné podporující podpisové listiny s podpisy č. 1 až 298. Podpisy na těchto listinách přitom nelze vztahovat k textu, který do nich byl zjevně doplněn až poté, kdy byly podepsány. Žalobcovo tvrzení, že při jednání u žalovaného dne 13. 5. 2024 předložil i podporující podpisové listiny s podpisy č. 471 až 807, přitom neodpovídá obsahu protokolu o tomto jednání a žádná z těchto listin není ani v příloze tohoto protokolu (jde o 5 snímků náhodně vybraných podporujících podpisových listin, všechny z dílu I). I kdyby však žalobce skutečně při jednání u žalovaného dne 13. 5. 2024 předložil i listiny z dílu III, stále platí, že je – bez jakéhokoli logického zdůvodnění – nepředložil společně s odvoláním, jak mu ukládá § 7 odst. 6 zákona o posuzování vlivů.
51. Z podporujících podpisových listin předložených ve správním řízení a založených ve správním spisu tedy nelze dovodit vůli podporujících osob k podání odvolání proti rozhodnutí krajského úřadu ze dne 15. 2. 2024, neboť nemají zákonem předepsané náležitosti.
52. Soud uzavírá, že žalobce ve správním řízení neprokázal, že splnil podmínky § 7 odst. 6 zákona o posuzování vlivů, neboť podporující podpisové listiny, které přiložil k odvolání a dalším podáním ve správním řízení, nesplňovaly náležitosti § 9e odst. 1 písm. b) téhož zákona. Žalobce tak vůbec neměl být účastníkem odvolacího řízení. Žalovaný tím, že žalobcovo odvolání věcně projednal a zamítl, poskytl žalobci více práv, než mu náleželo. Výrok III napadeného rozhodnutí tak není způsobilý zasáhnout do žalobcových práv a jeho zrušení nemůže mít skutečný dopad do žalobcova právního postavení.
53. Je třeba si uvědomit, že soudy ve správním soudnictví poskytují ochranu veřejným subjektivním právům (§ 2 a § 5 s. ř. s.). Účelem správního soudnictví je rozhodovat ve věcech, které mají dopad do subjektivních práv fyzických a právnických osob. Mají-li správní soudy poskytovat efektivní ochranu v přiměřeném čase, musejí se materiálně zabývat pouze věcmi, které mají skutečný dopad do právního postavení žalobců (srov. rozsudek Nejvyšší správní soud ze dne 25. 7. 2018, č. j. 8 Azs 59/2018-59, č. 3776/2018 Sb. NSS).
54. Soud tedy shledal, že žalobce v dané věci není věcně legitimován, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
55. Závěrem soud poznamenává, že chápe žalobcovu snahu dosáhnout z jeho pohledu lepšího řešení situace vzniklé ukončením těžby hnědého uhlí. K dosažení tohoto cíle nicméně žalobce musí volit zákonné prostředky. Dodatečné pozměňování listin (ať již jde o podporující podpisové listiny, či žalobcem předložený protokol o zkoušce ze dne 16. 8. 2023) nemůže soud tolerovat.
56. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první a odst. 3 s. ř. s. Část žaloby byla odmítnuta, ve zbytku žalobce neměl úspěch a procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, ani jejich náhradu nepožadoval. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.
57. Osoba zúčastněná na řízení rovněž nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť podle § 60 odst. 5 s. ř. s. má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí

vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, a v tomto řízení soud osobě zúčastněné na řízení žádné povinnosti neuložil.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 11. listopadu 2024

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.